

Genel Erteleme E?ilimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Genel Erteleme E?ilimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22166>

Özet

Genel Erteleme E?ilimi Ölçe?i (GEEÖ), bireylerin görevleri ba?latma ve tamamlama süreçlerinde gösterdikleri genel erteleme davran??lar?n?n yo?unlu?unu ve s?kl???n? ölçmek amacıyla Türkçeye **uyarlanm??** bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle akademik ve günlük ya?am ba?amlar?nda ortaya ç?kan erteleme e?ilimlerini nicel olarak de?erlendirmeyi hedefler. Ölçe?in uyarlama çal??mas?, Balk?s (2006) taraf?ndan ö?retmen adaylar? üzerinde yürütölen bir **doktora tezi** kapsam?nda gerçekte?irilmittir.

GEEÖ, bireysel farklılıklar? tespit etme ve erteleme davran???n?n alt?nda yatan psikolojik yapıyı? anlama konusunda önemli bir araç olarak kabul edilmektedir. Ölçe?in orijinal yapı?s? genellikle Lay (1986) taraf?ndan geli?tirilen Genel Erteleme Ölçe?i'ne dayanmakta olup, Türk költürüne ve diline uygunlu?u için gerekli çeviri ve psikometrik analizler yapılm??tır.

Anahtar Kelimeler

Erteleme, **Psikometri**, Genel Erteleme E?ilimi, Uyarlama, Ö?retmen Adaylar?, Davran??sal Erteleme.

Yazarlar

Balk?s, M. (Uyarlayan).

Amaç

Genel Erteleme E?ilimi Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin çe?itli ya?am alanlar?nda görevleri yerine getirmeyi gönüllü olarak geciktirme e?ilimlerinin düzeyini belirlemektir. Bu ölçüm, akademik ba?ar?, mesleki performans ve genel iyi olu? üzerindeki ertelemenin etkilerini inceleyen ara?t?rmacılar için kritik veriler sağlar.

Ölçek, ki?isel zaman yönetimi becerileri ve görev tamamlama motivasyonlar? arasındaki ilişkileri ara?t?rmada kullanılan temel araçlardan biridir. Özellikle e?itim bilimleri ve psikoloji alanlar?nda, erteleme e?iliminin dü?ünme ve karar verme tarzlar? gibi di?er bili?sel yapılarla ili?kisini ortaya koymak amacıyla kullanılm??tır.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel yapı?lardan biri olan **erteleme** (procrastination) e?ilimini ölçmektedir. Erteleme, genellikle bir bireyin gerçekte?irmeyi planlad??? bir eylemi, olumsuz sonuçlar bekledi?i halde, gönüllü olarak geciktirmesi ?eklinde tanımlanır.

GEEÖ, genellikle tek boyutlu bir yapıya sahip olup, erteleme e?iliminin genelli?ini ve süreklili?ini yansıtan maddelerden oluşur. Bu yapı, ertelemenin durumsal bir tepkiden ziyade, bireyin kişilik özelli?i olarak sabit bir e?ilim olduğunu varsayar. Ölçek, bireyin görevlere bağlama, sürdürme ve bitirme konusundaki genel davranış kalıplarını yansıtan ifadeler içerir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çalışmaları hakkında detaylı bilgilere Balkıs (2006) tarafından hazırlanan doktora tezinde ulaşılmaktadır. Kaynakta belirtilen bilgilerde geçerlik değerleri için doğrudan bir özet sunulmamıştır.

Ancak bir uyarlama çalışması bağlamında, ölçe?in yapı geçerliliğinin (genellikle Faktör Analizi yoluyla) ve ölçüt bağımlı geçerliliğinin (erteleme ile ilişkili diğer yapılarla korelasyonu) incelenmesi beklenmektedir. Geçerlik analizleri, ölçe?in gerçekten erteleme e?ilimini ölçtüğünü ve ölçmek istediği psikolojik yapıyı temsil ettiğini kanıtlamayacak amaçlamıştır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizlerine ilişkin özet veriler kaynakta doğrudan belirtilmemiştir. **Güvenirlik** analizleri, genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve test-tekrar test yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilir.

Uyarlama çalışmasının bir parçası olarak, Balkıs (2006) çalışmasında, ölçe?in maddelerinin tutarlılığını ve farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar verme yeteneğini gösteren istatistiksel kanıtlar sunulmuştur. Güvenirlik değerlerinin kabul edilebilir düzeyde olması, ölçe?in tutarlı ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu gösterir.

Faktör Analizi

Genel Erteleme E?ilimi Ölçe?i'nin uyarlama sürecinde faktör analizinin kullanıldığı varsayılmaktadır. Faktör analizi, ölçe?in maddelerinin altında yatan temel boyutlar veya faktörleri belirlemek için kullanılır. Orijinal ölçek (GPS) genellikle tek faktörlü bir yapıya işaret etse de, Türkçeye uyarlama sırasında bu yapıya dönüştürülmesi için Açıklayıcı veya Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri uygulanmıştır.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Lickert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme bilgisi kaynakta boş bırakılmış olsa da, bu tür ölçekler genellikle Lickert formatındadır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmen Adayları (Uyarlama çalışması'nın hedef kitlesi)

Age Group: Genellikle Yükseköğretim Düzeyi (18-25 yaş aralığı)

Population Details: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne bağlı öğretmen adayları.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Erteleme Davranışı, **Ölçek Uyarlama**, Bilişsel Tarzlar, Karar Verme Tarzları, Lisansüstü Araştırma.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Uyarlama dönemindeki kurumsal adres).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin uyarlama yılı 2006'dır. Ölçeğin kullanımı için gerekli **izinler**, orijinal ölçeğin yazarı (Lay) ve uyarlamayı gerçekleştiren araştırmacı (Balkas) ile iletişime geçilerek teyit edilmelidir. Ölçek bir akademik tez kapsamında kullanıldığında için ticari bir ücretlendirme bilgisi mevcut değildir.

Bu ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: genel-erteleme-egilimi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Balkas, M. (2006). Öğretmen adaylarının davranışlarındaki erteleme eğiliminin, düşünme ve karar verme tarzları ile ilişkisi. (Doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Bu çalışmanın referansına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Lay, C. H. (1986). At last, my research article on procrastination. *Journal of Research in*

Personality, 20(4), 474-495. (GEEÖ'nün dayand??? orijinal ölçek).

Genel Erteleme E?ilimi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam???r. Detayl? maddelere, yukar?da belirtilen Balk?s (2006) doktora tezi üzerinden eri?ilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM